Mundtlighed, CLIL og arrangerede sprog- og kulturmøder – set fra motivationsforskningens perspektiv

Muntlig kommunikation, CLIL och arrangerade språk- och kulturmöten – sett från motivationsforskningens perspektiv

Petra Daryai-Hansen, lektor i fremmedsprogs-didaktik, Københavns Universitet

Natalia Morollón Martí, ekstern lektor, Københavns Universitet

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Vores fokus:

Elevernes andet eller tredje fremmedsprog

Sprog:

Vores workshop afholdes på dansk.
Den interskandinaviske forståelse bliver understøttet gennem vores slides.

Vores tilgang:

Workshopformat – oplæg med summerunder undervejs, kort survey og gruppearbejde til sidst

I dag:

1. Intro og motivationsforskning
2. CLIL og mundtlighed
3. Arrangerede sprog- og kulturmøder og mundtlighed
4. En fælles (*gemensam*) idébank (gruppearbejde/padlet)

Hvordan kan disse tilgange styrke elevernes motivation til at kommunikere mundtligt på deres fremmedsprog?

Hur kan dessa tillgångar stärka eleverna att kommunicera på deras moderna språk?

Daryai-Hansen & Fernandéz (2019: 37)

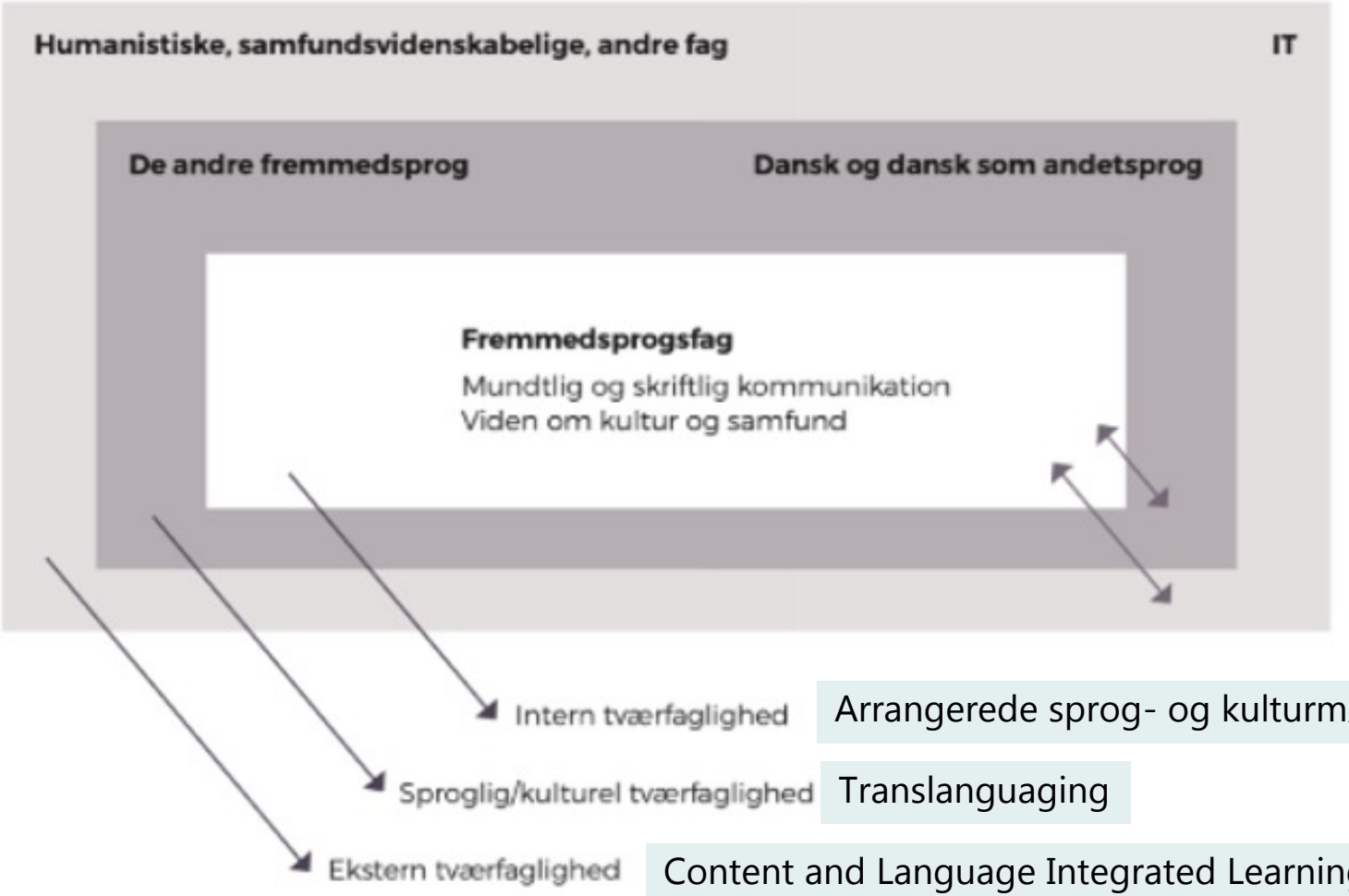

Arrangerede sprog- og kulturmøder

Translanguaging

Content and Language Integrated Learning

Figur 1. Dimensioner af tværfaglighed i fremmedsprogsfag.

Udfordringer – erfaringer fra projektet *Internationalisering i Gymnasiet*

Interkulturel kompetence

Kommunikativ kompetence

"[...] der er en tendens til, at en fremmedsprogsundervisning, der inkluderer kulturdimensionen [...], er motiverende for eleverne, men ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at de undervisningsaktiviteter, der igangsættes, også er sproglæringsaktiviteter."

Daryai-Hansen, P. (2016). "Hvilke sprogdidaktiske greb kalder nutidens og fremtidens sprogundervisning på?" I Tænketanken om sprog – anbefalinger til at styrke sprog i gymnasiet. (s. 27-29). København: Gymnasieskolernes Lærerforening.

Udfordringer – erfaringer fra projektet *Internationalisering i Gymnasiet*

"Det er centralt at holde fast i, at den fagintegrerede, indholdsbaserede fremmedsprogsundervisningen **skal fremme elevernes kommunikative kompetencer på målsproget** og at eksplicitere den særlige didaktiske opgave med at **balancere mellem sprogdelen og indholdsdelen af undervisningen**".
(Tranekjær, Svendsen Pedersen, Daryai-Hansen & Søndergaard Gregersen, 2015, s. 127)

Læringsmål: language AND content

I mange arrangerede sprog- og kulturmøder bruges engelsk som det fælles (*gemensamma*) kommunikationssprog
OBS: Vi vender tilbage til translanguaging ☺

"Det er centralt at definere, hvordan der på udvekslings-ophold kan tilrettelægges sproglæringsaktiviteter i elevernes andet og tredje fremmedsprogsprog, der forhindrer, at eleverne gennem projekterne lærer, at det egentlig er tilstrækkeligt, hvis man bare kan engelsk som *lingua franca*."

Tranekjær, Svendsen Pedersen, Daryai-Hansen & Søndergaard Gregersen (2015). *Slutrapport fra følgeforskningsgruppen på projekt om Internationalisering i Gymnasiet*, s. 136.

Mundtlighed, CLIL og arrangerede sprog- og kulturmøder **– set fra motivationsforskningens perspektiv**

Muntlig kommunikation, CLIL och arrangerade språk- och kulturmöten – **sett från motivationsforskningens perspektiv**

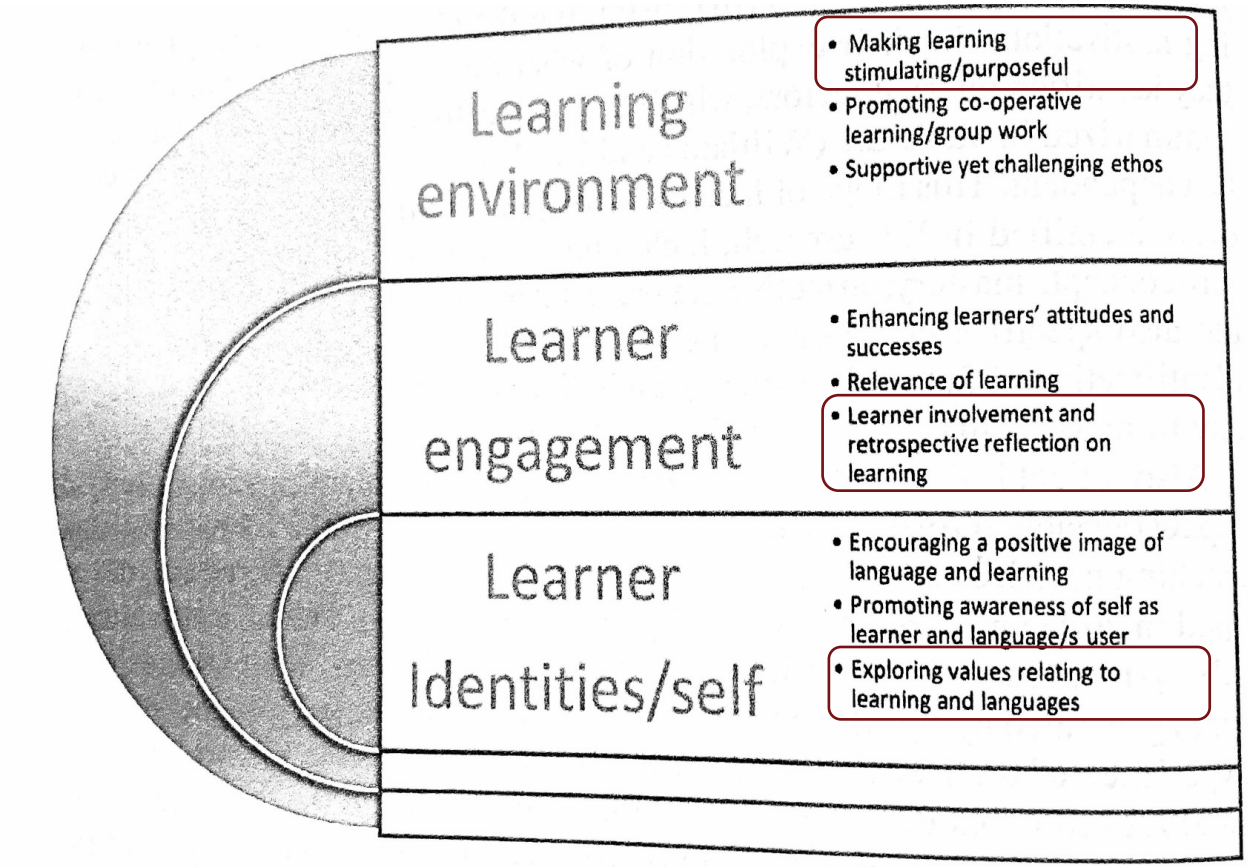

Figure 2.1 A process model – investigating motivation in CLIL settings (Coyle, 2011), Bower (2021, s. 30)

2. Content and Language Integrated Learning (CLIL) – definition

HOME > PROGRAMME > PROGRAMME 2020-2023 > CLIL IN LANGUAGES OTHER THAN ENGLISH

CLIL in languages other than English – Successful transitions across educational stages

TRANSITIONS

The project will develop recommendations for implementing CLIL in languages other than English across educational stages (primary, secondary, tertiary), both in the language classroom and in other subjects. The recommendations will be illustrated through examples of practice from various contexts. The project sees CLIL as part of intercultural education and as a vehicle for promoting pluralistic approaches to language learning.

OVERVIEW | HOW TO GET INVOLVED | TEAM AND PARTNERS | RELATED RESOURCES

Working languages of the project: English, French
Project term: 2020-2022
Shortcut: www.ecml.at/CLILLOTEtransitions

MANAGEMENT | A-Z GLOSSARY | A B C SURVEY

Envisaged project outputs

In concrete terms, the project will

- systematically review what has been done in previous CLIL projects
- collect recommendations, models and teaching materials from different projects and contexts at the network meeting and the workshop
- initiate a close collaboration with associated partners in order to collect scenarios and materials, including video extracts, from different contexts

www.ecml.at/CLILLOTEtransitions

Content and Language Integrated Learning (CLIL) – a broad definition

CLIL is a tool for teaching and learning of content and language. The essence of CLIL is integration. The integration has a dual focus:

- Language learning is included in content classes [...]
- Content from subjects is used in language-learning classes.

(Mehistö, Marsh & Frigols 2008, p. 11)

CLIL in other subjects	CLIL in other subjects means that languages that are not the language of schooling are used in subject teaching, e.g. by reading texts in French or German as additional language in social sciences.
CLIL in the language classroom	CLIL in the language classroom means that content from other subjects is integrated in language teaching, e.g. by using materials from biology, history or Art in foreign language education.

Et kort spørgeskema: **https://rb.gy/9rbvzz** (*frågeformulär*)

Vi ser på svarene inden gruppearbejde ☺

DEL 1: Baggrundsinformation

og

DEL 2: CLIL

CLIL, EKSEMPEL 1: *Tidligere sprogstart – ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed:* undervisningsforløb, tysk

Tidligere sprogstart
- Ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed

Søg... Hele KU

Tidligere sprogstart

- Forside
- Materiale engelsk
- Materiale fransk
- Materiale tysk
- Praksisanbefalinger
- PD-modul
- Projektets publikationer

Key principles based on theory and practice

EARLY LANGUAGE LEARNING

Note that linguistic, cultural and didactic competences are essential for teaching early language learners; therefore invest in didactic, linguistic and cultural pre- and in-service teacher education

Allow sufficient time for early language learning

Make sure the students have successful learning experiences

Content focus

Topics to be rooted in student interests

Create situations for meaningful language use

Include the cultural dimension and work with the cultural knowledge represented by the students in your classroom

Content-based instruction: Include topics from other subjects in school e.g. Natural Sciences, Art, Physical Education

DEVELOPING EARLY FOREIGN LANGUAGE LEARNING AND PLURILINGUAL EDUCATION
– Building Bridges Between Theory and Practice

KEY PRINCIPLES

https://tidligeresprogstart.ku.dk/praksisanbefalinger/Key_principles_FINAL_15.06.18.pdf

Undervisningsforløb 5, “Mein Lieblingstier”: CLIL + flersprogethedsdidaktik

https://tidligeresprogstart.ku.dk/tysk/forloeb-5

The Language Triptych (Coyle et al., 2010, s. 36)

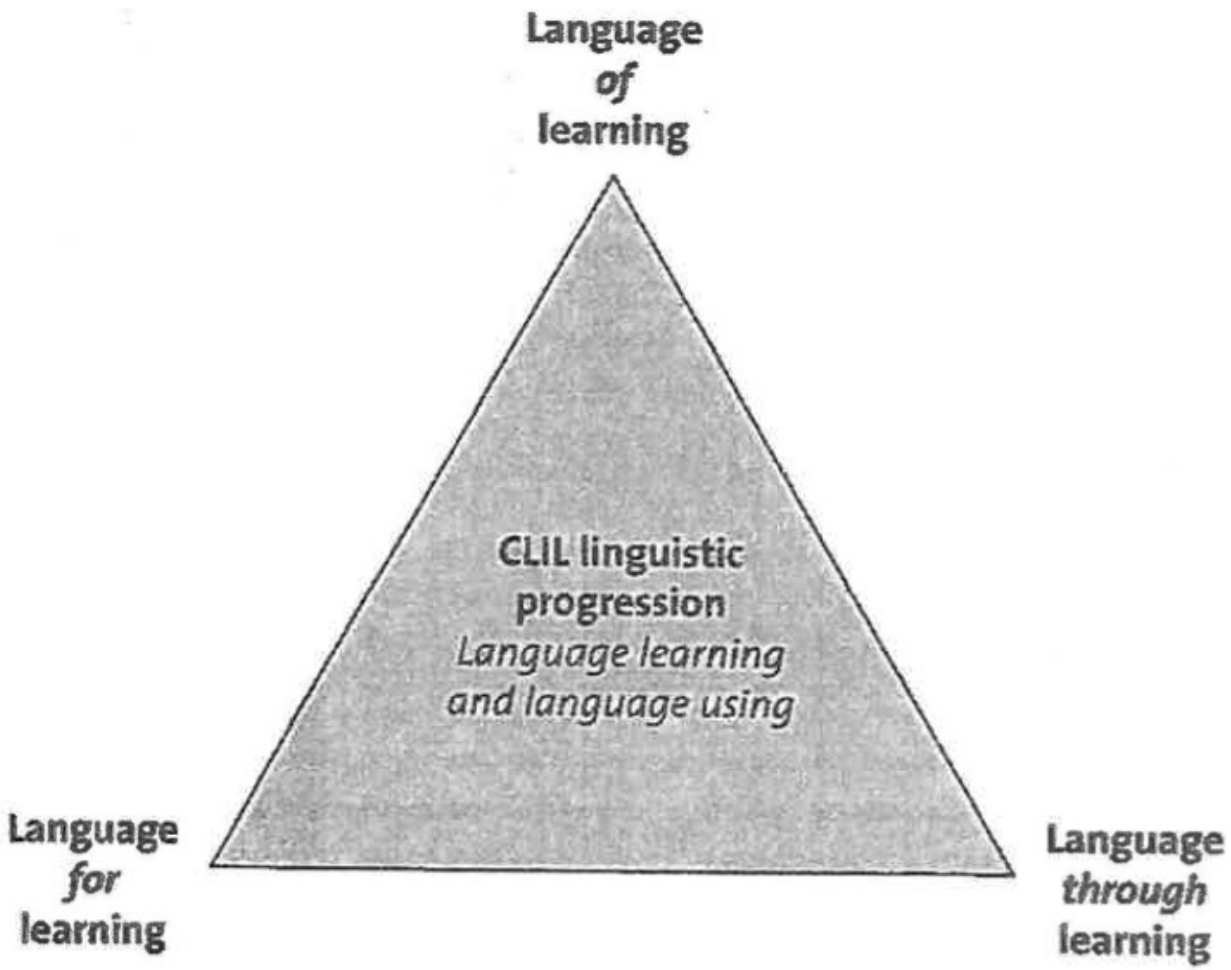

Coyle, D., Hood, P. & Marsh, D. (2010). *CLIL. Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Albrechtsen & Daryai-Hansen (2018, s. 84)

1) **det faglige sprog (*language of learning*) relateret til emnet 'dyr'** (f.eks. ein Wildtier, ein Rüssel, es frisst…)

2) **sprog til læring (*language for learning*)**, dvs. det sprog, eleverne har behov for, lige meget hvilket emne de taler om (f.eks.: at beskrive dyret: "Das ist…", "Es hat/ist/lebt…" og at vur- dere dyret: "Ich mag…")

3) **sprog gennem læring (*language through learning*)**, dvs. det sprog, eleverne tilegner sig gennem de sproglige behov, der opstår i deres individuelle og selvstændige brug af sproget, som det dermed ikke er muligt at tilrettelægge på forhånd (arbejde med ordbøger og sproglæringsstrategier).

https://tidligeresprogstart.ku.dk/publikationer/Daryai-Hansen_Albrechtsen__2018__Tidligere_sprogstart___ny_begynderdidaktik_med_fokus_p__flersprogethed.pdf

Afsluttende elevinterview

INT: Hvis I nu tænker tilbage på det, I har lavet i løbet af året i tyskundervisningen, hvad synes I så var bedst?
Elev 1: Altså [/]
Elev 2: Vi er i gang med et emne om Meine Tier med dyr, og det synes jeg er ret sjovt.

Elev 1: Ja.
Elev 2: Jeg synes – det er jeg synes det er det **sjoveste og lærerigste, hvad hedder sådan noget, mest lærerigste projektopgave**, som vi har haft.
INT: Hvorfor synes du det?
Elev 2: Fordi man skal skrive mange ting om selve dyret, hvor de lever, hvad det vejer, og spiser. Så skal du nok undersøge og så skal du translate det til tysk, så … […]
Elev 1: Det tror jeg også. […]
Elev 1: Ja, jeg tror jeg synes det er fordi **man får det lært for eksempel hvad kilo hedder og centimeter** osv.

(Tyskelever, juni 2017)

Mundtlighed, CLIL og arrangerede sprog- og kulturmøder **– set fra motivationsforskningens perspektiv**

Muntlig kommunikation, CLIL och arrangerade språk- och kulturmöten – **sett från motivationsforskningens perspektiv**

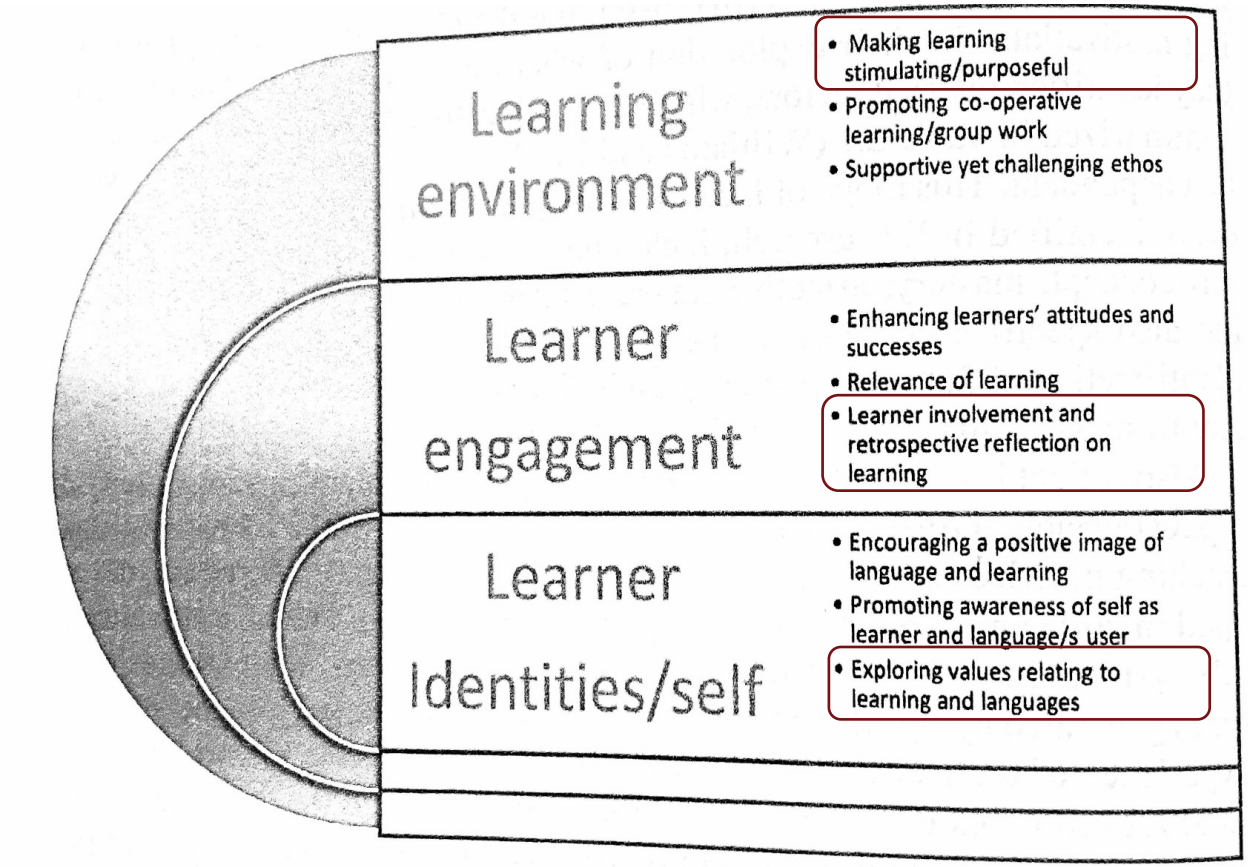

Figure 2.1 A process model – investigating motivation in CLIL settings (Coyle, 2011), Bower (2021, s. 30)

CLIL, EKSEMPEL 2 – Sprogprofiler på RUC

Sprogprofiler på Roskilde Universitet

Et tilbud til dig, der vil kombinere sprog- og kulturlæring med dit bachelorstudie

RUC´s sprogprofiler er et tilbud for bachelorstuderende, som har lyst til at kombinere det almindelige bachelorstudie med fremmedsprog- og kulturlæring. Sprogprofilerne udbydes i sprogene fransk, spansk og tysk.

Med en sprogprofil får du udbygget dine sprogfærdigheder i det pågældende sprog, udvidet din kulturforståelse og dine formidlingskompetencer og tilført dit studie et holistisk internationalt udsyn. Du får mulighed for at:

- Beskæftige dig med din interesse for sprog, samfund og kultur.
- Bygge videre på dine sprogfærdigheder fra ungdomsuddannelse, udlandsophold og lign.
- Blive vidensformidler på flere sprog og mellem flere kulturer.
- Lære fremmedsprog med vægt på læsestrategier og informationssøgning.
- Indgå i et dynamisk studiemiljø.
- Kvalificere dig til praktik- og udvekslingsophold.
- Tilegne dig kompetencer efterspurgt af arbejdsmarkedet.

Sprogprofiler: CLIL og translanguaging

In the profiles program, the students are "explicitly asked to use *translanguaging* (García, 2009) in order to enhance their *languaging* (Jørgensen, 2010); in other words, they are invited to use translanguaging strategies in order to achieve interactional and social aims" (Daryai-Hansen et al., 2017: 30).

Evalueringsseminar på 1. semester:

S: Hvis der er okay med jer, at jeg skifter mellem tysk og dansk?

Ss & L: Ja!

Sprogprofiler: CLIL og translanguaging

Evalueringsseminar på 1. semester:

- De studerende behøver ikke at tale på tysk.
- De fleste vælger at kommunikere på tysk, fordi de må arbejde med *translanguaging*

S: Dann, dann kommt so eine Entehrung, aber. . . . *Jeg siger det på dansk*, hvis man på de store sådan regimer, hvor befolkningen har være undertrykt ...

Evaluering - studerende

- "Jeg blander sprogene, hvilket helt klart er den mest optimale løsning for mig, hvis jeg skal kunne bruge tysk."

- "Det [translanguaging] kan jeg ret godt lide. . . . Hvis man ikke har mulighed for at blande sprogene, går man tit i stå og tør ikke prøve."

Er det nødvendigt at alt mundtlig kommunikation foregår på fremmedsprog eller er det ud fra motivationsforskningen også meningsfuldt at undervisningen trækker på elevernes samlede sproglige repertoire og giver plads til translanguaging mellem målsproget, dansk/svensk, engelsk og elevernes førstesprog?

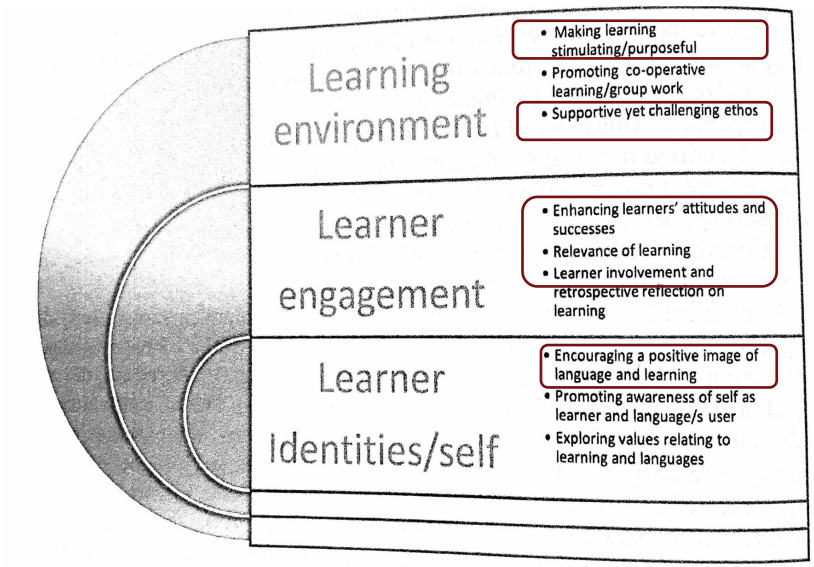

Figure 2.1 A process model – investigating motivation in CLIL settings (Coyle, 2011), Bower (2021)

Är det nödvändigt att all muntlig kommunikation sker på det moderna språket eller är det utifrån motivationsforskningen också meningsfullt att undervisningen drar nytta av elevernas samlade språkliga repertoar och ger plats till *translanguaging* mellan målspråket, svenska, engelska och elevernas första språk?

3. Arrangerede sprog- og kulturmøder og mundtlighed

- Hvordan kan vi få studerende til at deltage aktivt i den mundtlige del af fremmedsprogsundervisningen?

- Hvordan kan kulturmøder styrke elevernes motivation til at kommunikere mundtligt på deres fremmedsprog?

Arrangerede sprog- og kulturmøder

Sprogforum, 64

- "De skal bidrage til sprog- og kulturlæring, f.eks. som led i en uddannelse, eller for at man kan finde sig tilrette som nyankommen flygtning og migrant, eller for at man kan blive integreret på det danske arbejdsmarked."

  Forord, Redaktionen (2017)

- "Målet for arrangerede kulturmøder er at skabe forandring i form af bedre integration, større tolerance og sameksistens, eller udvikling af evnen til at begå sig i et pluralistisk og globalt samfund. "

  Galal, L. Hvenegård-Lassen, K. & Tranekjær, L. (2017)

Et kort spørgeskema: **https://rb.gy/9rbvzz** (*frågeformulär*)

Vi ser på svarene inden gruppearbejde ☺

DEL 3: Arrangerede sprog-og kulturmøder

HUSK AT TRYKKE PÅ "AFSLUT"/
KOM IHÅG ATT TRYCKA "AVSLUTA".

Hvordan kan vi øge deltagelse i den mundtlige del af fremmedsprogsundervisningen?

At tale et fremmedsprog er en kompleks og dynamisk evne, der på samme tid stiller kognitive, fysiske og sociale krav til den talende (Burns 2019).

Undervisningen kan derfor ikke blot bestå i at lade eleverne øve sig i at tale (Krogager Andersen, 2020).

Tavshed, bange for at lave fejl, pinligt, uklare forventninger, osv.

Arrangerede sprog- og kulturmøder

Fysisk mobiliet

- Udveksling i udlandet, turisme, migration, osv.

Online udveksling

- Møder gennem digital kommuniktation (Skype, Zoom, Whatsup, Facebook, osv.)

Et alternativ til fysisk mobilitet som en del af universitetets internationaliseringsprogram (O'Dowd 2011)

Online udveksling / Telekollaboration

- Telekollaboration tillader underviserne at engagere deres elever i regelmæssig, (semi)autentisk kommunikation med medlemmer af andre kulturer i fjerntliggende lande og tillader samtidig eleverne efterfølgende at reflektere over og lære af resultaterne af disse interkulturelle udvekslinger i klasseværelsesarbejde.

(Fernández, Kanareva-Dimitrovska & Morollón Martí, 2017, s. 23)

Fokus på mundtlig kommunikation på målsproget

- Aktiviteter omkring faglige emner, udvikling af et fælles produkt, idéudveksling, osv., og som kræver brug af mundtligt målsprog for at udføre dem.
- Aktiviteter der fremmer autentisk kommunikation.
- Aktiviteter der integreres som en del af semestersplan.

At balancere mellem sprogdelen og indholdsdelen af undervisningen

(jf. Daryai-Hansen & Kraft 2014, Thøgersen et al. 2013:16).

Online arrangerede sprog- og kulturmøder

Spanskstudiet, BA, København Universitet

- Online interkulturel udveksling med fokus på mundtlighed.

Spanskstudiet, BA og KA, Aarhus Universitet

- Online interkulturel udveksling med fokus på sociopragmatisk bevidsthed (data-driven approach).

Bygge bro mellem:

- Aktiviteter i klasseværelset
- Uden for klasseværelset

Spanskstudiet, BA, København Universitet
Læreruddannelse, BA, Universidad Alcalá de Henares

- Online interkulturel udveksling med fokus på mudtlighed og interkulturel bevidsthed.

3 online samtaler på spansk

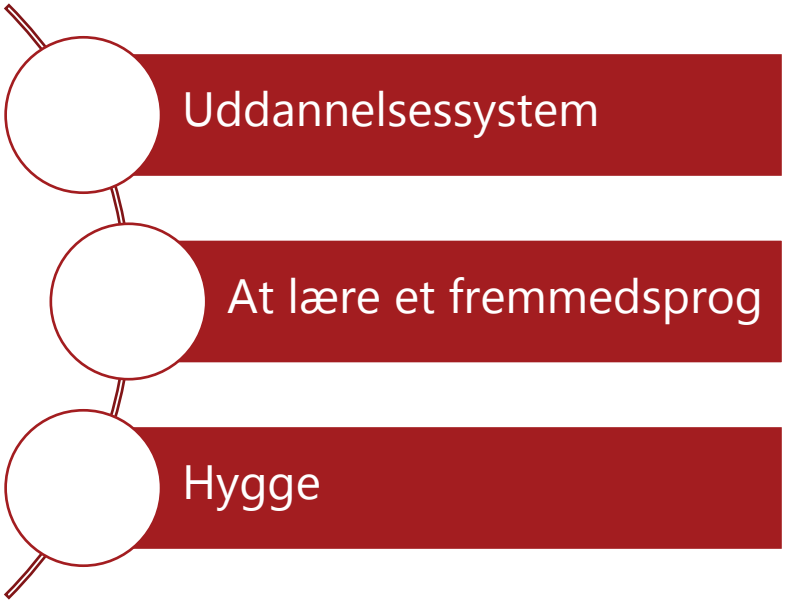

Mindst 10 minuter
Alt er tilladt ☺

I hvilken grad vurderer du, at denne online udveksling har været til gavn for dig som universitetstuderende i Spansk Sprog og Kultur?

32 respuestas

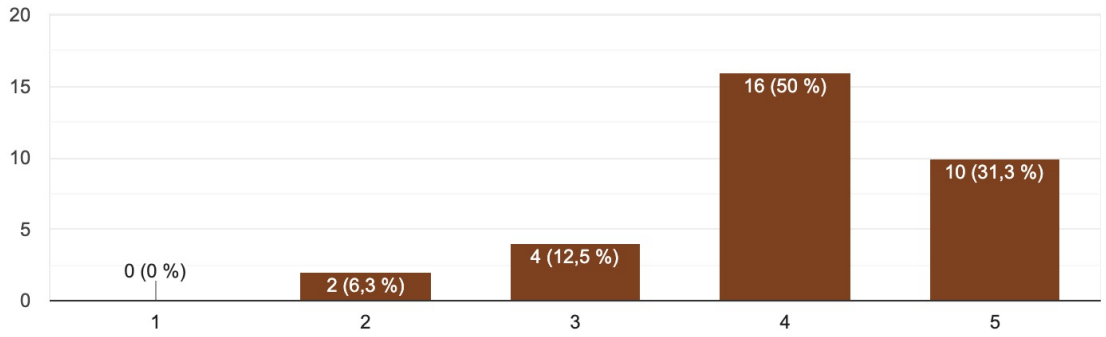

Det har været lærerigt idet vi er blevet kastet ud i at skulle tale, hvor der ikke har været tid til at tænke over hvad man vil sige først. Det har været spændende at høre om den spanske uddannelseskultur fra en jævnaldrene. Rent sprogligt synes jeg at havde forbedret mig, og jeg har fundet et niveau hvor jeg holder sproget simpelt og forståeligt, men stadig udfordrer mig selv.

Det udfordrede mig til at snakke mere spansk, hvilket er en god ting da jeg ikke er flydende i sproget.

Jeg synes, det er sindssygt vigtigt, at vi rent faktisk får snakket spansk, da vi ikke rigtig har mulighed for at snakke spansk i undervisningen, så jeg har været meget glad for det.

Hvilke udfordringer har du haft i løbet af denne udveksling?

32 respuestas

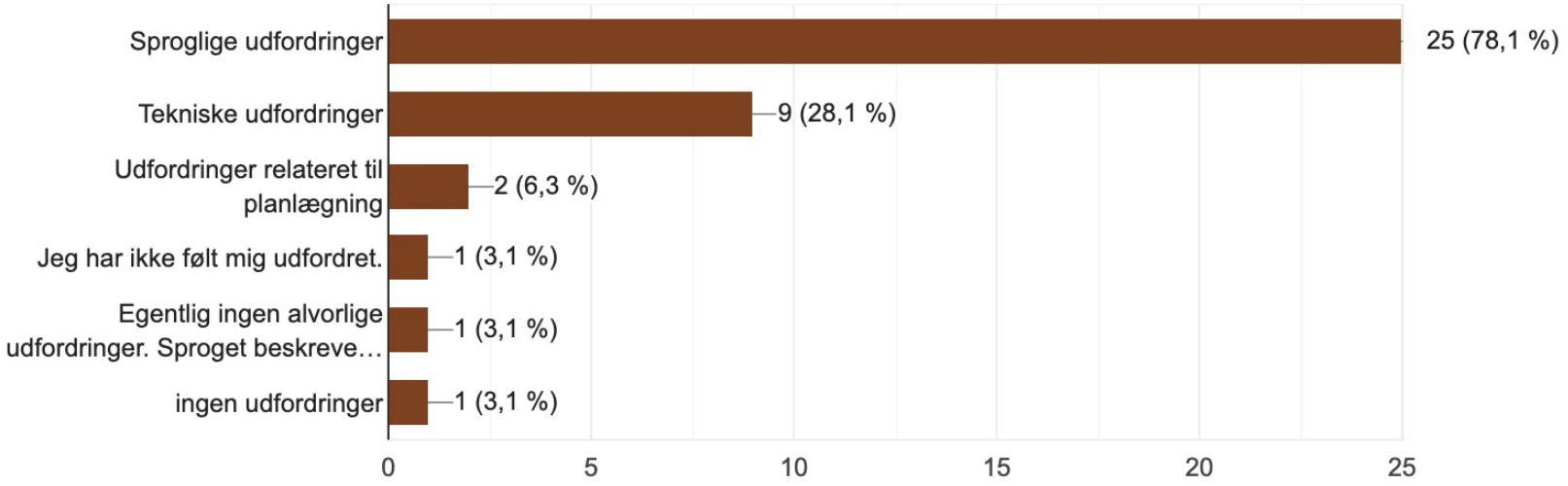

Det har været mit eget ordforråd der har begrænset mig mest. Til tider både i forståelsen af hvad den spanske studerende sagde, og når jeg selv skulle formulere sætninger, men det var aldrig så slemt at jeg ikke forstod eller kunne deltage i samtalen.

Det var udfordrende at tale om emner hvor man ikke har så stort et ordforråd. Men på den gode måde, fordi man lærte meget af det.

Det har været utroligt grænseoverskridende for mig at skulle bevæge mig ud på glatis i forhold til mine sproglige begrænsninger, men alt i alt er jeg virkelig glad for at jeg gjorde det, og det har været dejligt at mærke hvordan jeg har følt mig mere rolig og sikker for hver samtale vi havde. Jeg er sikker på at mit spanske ville blive virkelig godt, hvis det havde fortsat. Så det har været meget grænseoverskridende men fedt!

Det har været virkelig sjovt og lærerigt!

Anbefaling til gentagelse i fremtiden

Tak for at vi fik den mulighed

Det var super, vores spanier var supersød, ville ønske der var mere af samme slags.

- Kommunikationsstrategier
- Sproglig repertoire
- Agentivitet, identitet og følelser

Fokus på kommunikativ og strategisk kompetencer.

Plads til refleksive praksislæring (også på L1).

- *Blended learning* - metodologi (Helm, 2013; Belz, 2006).

- *Learner-Data Driven*- tilgang (Seidlhofer, 2002; Vyatkina, 2012).

Blended learning med refleksiv praksis

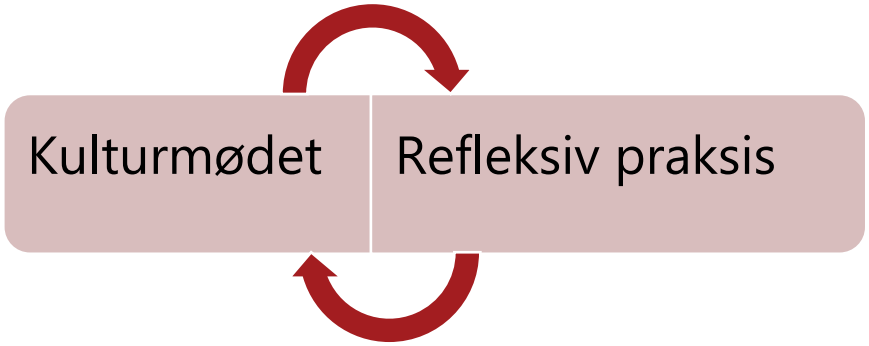

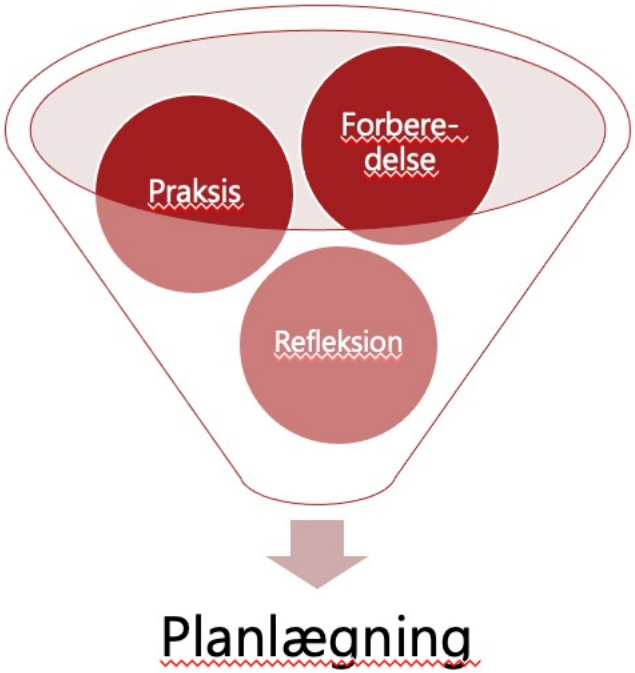

- Giv plads til refleksive praksislæring
  - Fokus på mundtlighed og faglige emner men også følelser, identitet, udfordringer, osv.

Mundtlighed, CLIL og arrangerede sprog- og kulturmøder **– set fra motivationsforskningens perspektiv**

Muntlig kommunikation, CLIL och arrangerade språk- och kulturmöten – **sett från motivationsforskningens perspektiv**

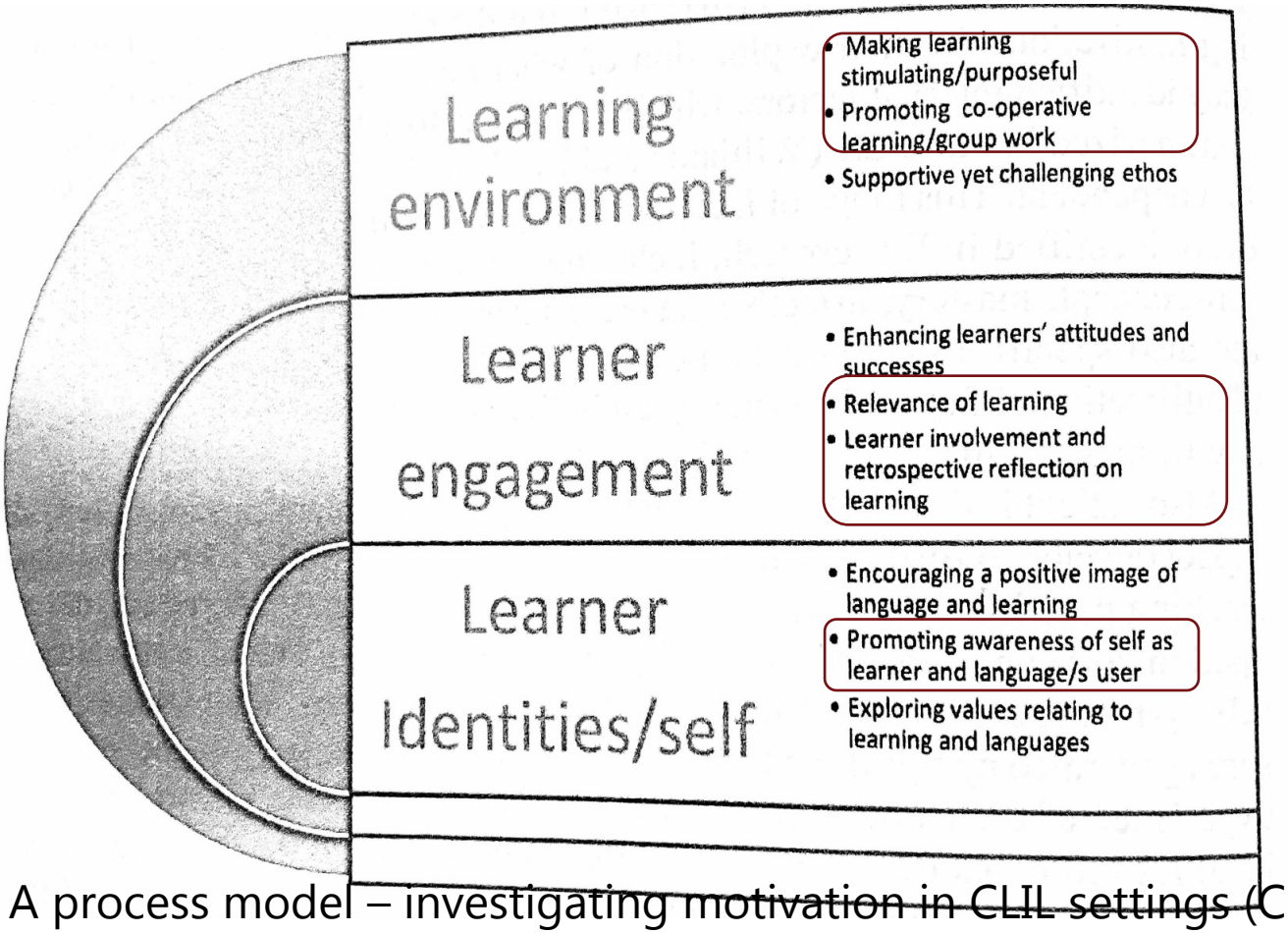

Figure 2.1 A process model – investigating motivation in CLIL settings (Coyle, 2011), Bower (2021, s. 30)

Et kort spørgeskema (*frågeformulär*)

Vi ser på svarene i fællesskab ☺

HUSK AT TRYKKE PÅ ”AFSLUT”.
KOM IHÅG ATT TRYCKA "AVSLUTA”.

DEL 1 BAGGRUNDSINFORMATIONER: I hvilket land underviser du?

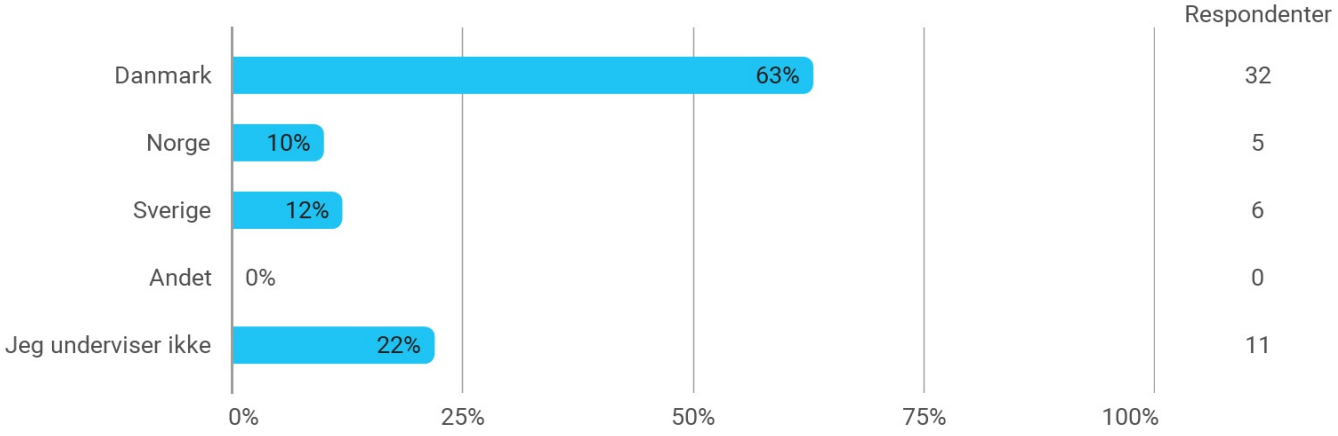

På hvilket uddannelsestrin underviser du?

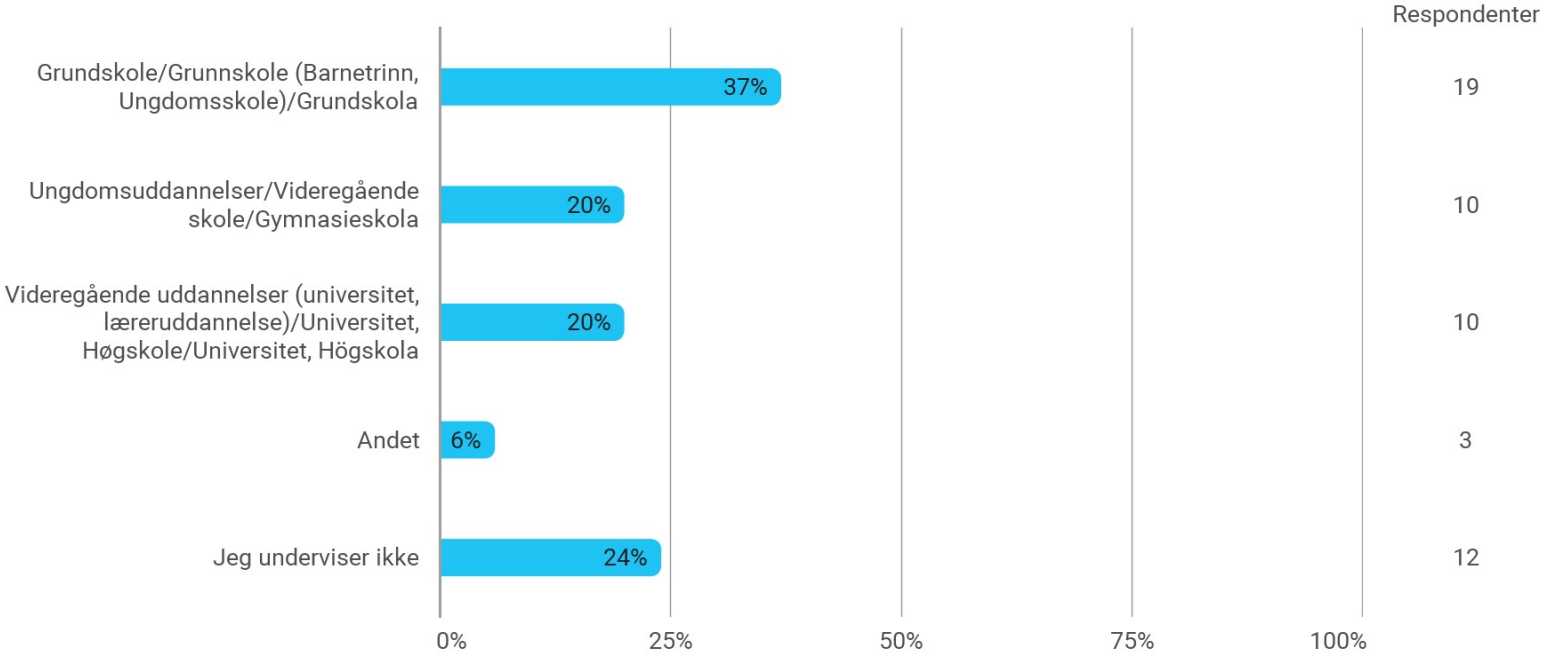

DEL 2: Har du arbejdet med CLIL i din undervisning?

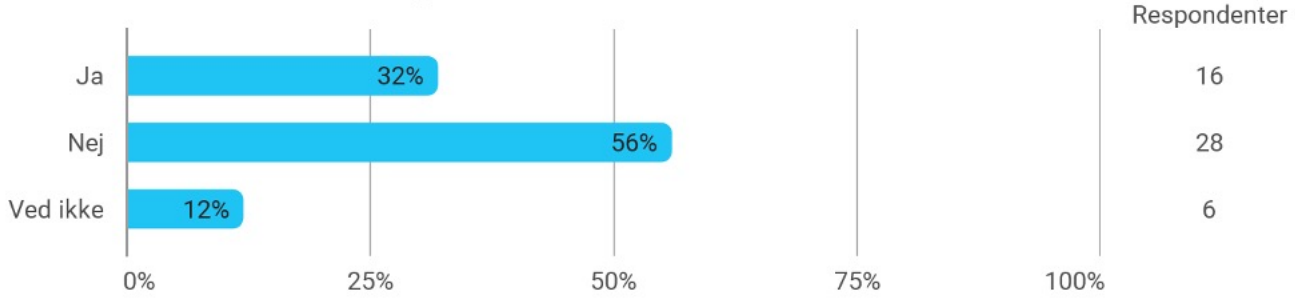

DEL 3: Har du arbejdet med arrangerede sprog- og kulturmøder i din undervisning?

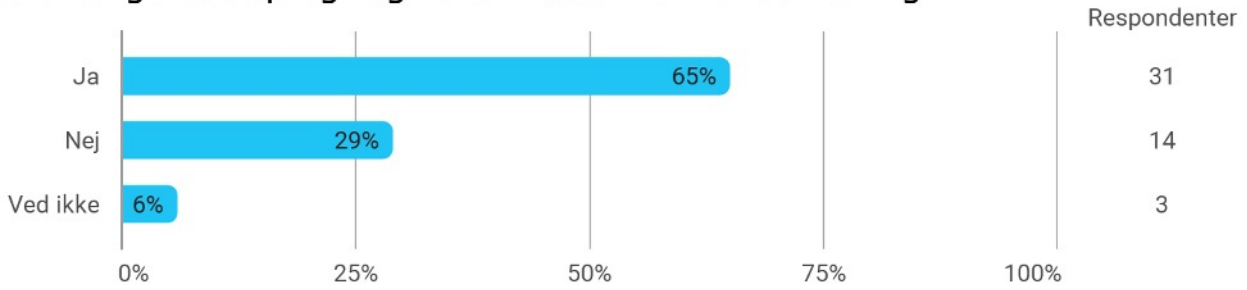

CLIL

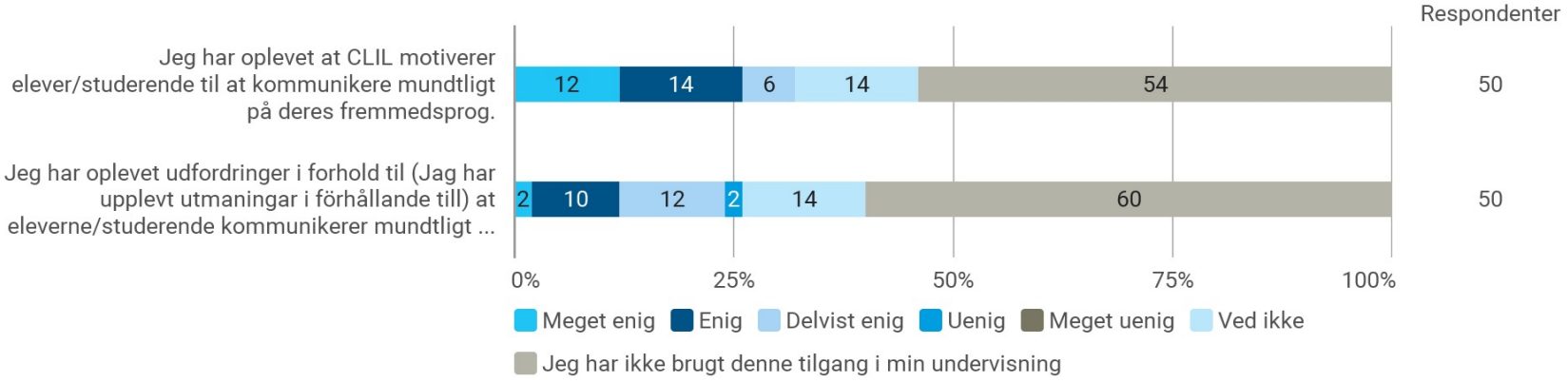
Respondenter
Jeg har oplevet at CLIL motiverer elever/studerende til at kommunikere mundtligt på deres fremmedsprog.
12
14
6
14
54
50
Jeg har oplevet udfordringer i forhold til (Jag har upplevt utmaningar i förhållande till) at eleverne/studerende kommunikerer mundtligt ...
2
10
12
2
14
60
50
0%
25%
50%
75%
100%
Meget enig
Enig
Delvist enig
Uenig
Meget uenig
Ved ikke
Jeg har ikke brugt denne tilgang i min undervisning

Arrangerede sprog- og kulturmøder

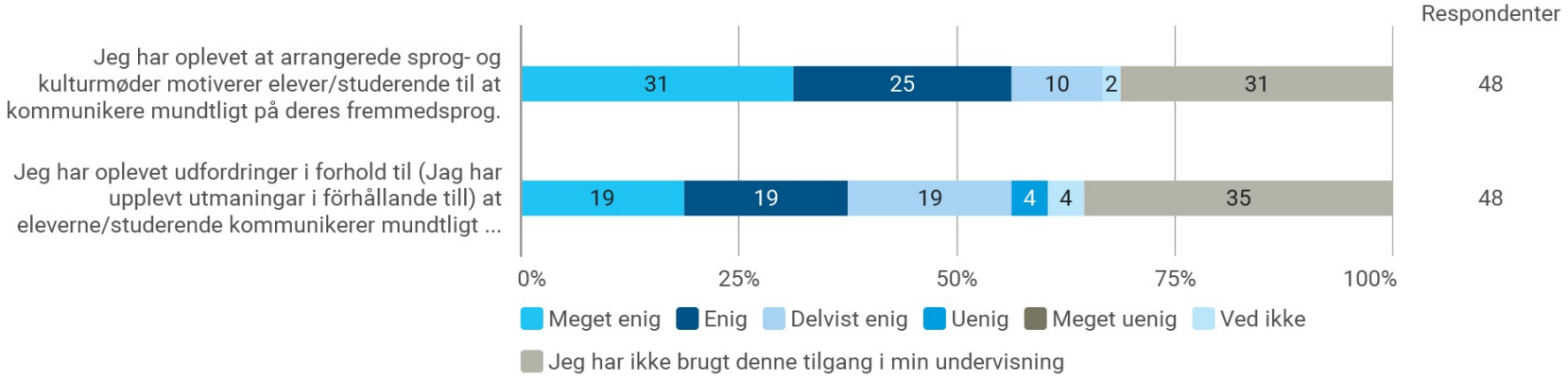

Gruppearbejde/padlet: https://rb.gy/3kptvr

Petra Daryai-Hansen • 1m

Fælles idébank: Mundtlighed, CLIL og arrangerede sprog- og kulturmøder / Gemensam idebank: Muntlig kommunikation, CLIL och arrangerade språk- och kulturmöten

Til inspiration :)

Mundtlighed, CLIL og arrangerede sprog- og kulturmøder – set fra motivations-forskningens perspektiv

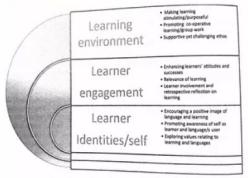

Figure 2.1 A process model – investigating motivation in CLIL settings (Coyle, 2011), Bower (2021)

Add comment

CLIL

Hvad kan man gøre for at få så mange elever som muligt til at kommunikere mundtligt på deres fremmedsprog, når man arbejder med en CLIL tilgang?

Add comment

Arrangerede sprog- og kulturmøder

Hvad kan man gøre for at få så mange elever som muligt til at kommunikere mundtligt på deres fremmedsprog, når man arbejder med arrangerede sprog- og kulturmøder?

Add comment

ADD SECTION

Dansk CLIL-netværk

Der blev for nyligt afholdt et CLIL-symposium i Danmark, hvor en række undervisere og forskere, som arbejder med CLIL, delte deres viden. Du kan finde alle materialer her: https://engerom.ku.dk/kalender/kalender/2021/clil-paa-tvaers-af-uddannelsesniveauer/

Efter symposiet blev det besluttet at gå videre med idéen om at etablere et dansk CLIL-netværk, der kan samle kræfter på tværs af uddannelsesniveauer og på tværs af fremmedsprogsfag.

Du kan tilmelde dig maillisten for det danske CLIL-netværk
her:
https://engerom.ku.dk/kalender/kalender/2021/clil-paa-tvaers-af-uddannelsesniveauer/tilmelding-mailingliste/